

Handläggare

Datum
2017-10-18Diarienummer
OSN-2017-0553

Omsorgsnämnden

Frågeställningar från HSO

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta

att i enlighet med förvaltningens förslag avge svar till HSO på inkomna frågeställningar, samt

att uppdra till Arenan för samråd kring biståndsbedömning att vidare behandla frågeställningarna.

Ärendet

Nämnden har tillsammans med HSO haft en styrgrupp kring vägledning för myndighetsutövning. Under styrgruppens möte i maj 2017 presenterade HSO fem frågeställningar som de önskar besvarade av nämnden. I juni 2017 beslutade nämnden att inrätta en arena för samråd kring biståndsbedömning. Syftet med arenan är att lyfta principiella frågor för att söka lösningar på dessa. Arenan ska bidra till ömsesidig kunskapsspridning, tillit till välfärden och främjande av god kvalitet i myndighetsutövning.

De fem frågeställningarna är:

- Hur avser omsorgsnämnden att hantera åsiktsmotsättningar kring bedömningen av den enskildes behov?
- Hur kommer omsorgsnämnden att garantera att LSS-personer får ha kvar sitt stöd vid oförändrade behov?
- Hur ser omsorgsnämnden på kombination av LSS-insatser? Anser nämnden exempelvis att en person som har insatsen bostad med särskild service inte kan få kontaktperson eller ledsagarservice?
- Hur avser nämnden att garantera att målen och kvaliteten i given insats följs upp regelbundet? Att individuell plan enligt LSS regelmässigt erbjuds och att syftet med en plan förklaras?
- Hur avser omsorgsnämnden att garantera att den enskilde inte har merkostnader vid utnyttjande av LSS-insatser (t.ex för ledsagares omkostnader, för gemensamhetsutrymme i bostad med särskild service, för resor till och från daglig verksamhet)?

Utöver vad nämnden svarar i sitt yttrande, så uppdras till Arenan för samråd kring biståndsbedömning att vidare behandla frågeställningarna.

Omsorgsförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Handläggare
Petra Sundström

Datum
2017-10-18

Diarienummer
OSN-2017-0553

HSO
Kungsgatan 64
753 18 UPPSALA

Frågeställningar från HSO

Nämnden har tillsammans med HSO haft en styrgrupp kring vägledning för myndighetsutövning. Under styrgruppens möte i maj 2017 presenterade HSO fem frågeställningar som de önskar besvarade av nämnden. I juni 2017 beslutade nämnden att inrätta en arena för samråd kring biståndsbedömning. Syftet med arenan är att lyfta principiella frågor för att söka lösningar på dessa. Arenan ska bidra till ömsesidig kunskapsspridning, tillit till välfärden och främjande av god kvalitet i myndighetsutövning.

De fem frågeställningarna är:

- Hur avser omsorgsnämnden att hantera åsiktsmotsättningar kring bedömningen av den enskildes behov?
- Hur kommer omsorgsnämnden att garantera att LSS-personer får ha kvar sitt stöd vid oförändrade behov?
- Hur ser omsorgsnämnden på kombination av LSS-insatser? Anser nämnden exempelvis att en person som har insatsen bostad med särskild service inte kan få kontaktperson eller ledsagarservice?
- Hur avser nämnden att garantera att målen och kvaliteten i given insats följs upp regelbundet? Att individuell plan enligt LSS regelmässigt erbjuds och att syftet med en plan förklaras?
- Hur avser omsorgsnämnden att garantera att den enskilde inte har merkostnader vid utnyttjande av LSS-insatser (t.ex för ledsagares omkostnader, för gemensamhetsutrymme i bostad med särskild service, för resor till och från daglig verksamhet)?

Nedan följer HSO's frågor följt av nämndens svar under respektive fråga.

1. *Hur avser omsorgsnämnden att hantera åsiktsmotsättningar kring bedömningen av den enskildes behov?*

Att den enskilde känner sig respekterad och lyssnad på är av yttersta vikt för nämnden. I handläggningen av en ansökan ska handläggaren ha brukaren och brukarens behov i fokus samt ha en god kommunikation med den enskilde under hela handläggningstiden. Brukaren ska i princip veta vilket beslut som kommer fattas innan handläggaren fattar ett beslut.

Nämnden arbetar för att varje biståndshandläggare ska vara medveten om den maktposition handläggaren har gentemot den enskilde som möter förvaltningen. Det innebär att förvaltningen arbetar med att varje handläggare ska ha ett respektfullt och ödmjukt bemötande i eventuella åsiktsmotsättningar.

För att ytterligare säkerställa att myndighetsutövningen sker utifrån brukarens behov kommer nämnden att arbeta efter IBIC *Individens behov i centrum*. IBIC fokuserar på den enskildes behov och medverkan på ett mer tydligt strukturerat sätt än den utredningsmodell nämnden i dag arbetar utifrån.

2. *Hur kommer omsorgsnämnden att garantera att LSS-personer får ha kvar sitt stöd vid oförändrade behov?*

Alla ska få det stöd som de enligt gällande lagstiftning har rätt till för att uppnå goda levnadsvillkor och kunna vara delaktiga i samhällslivet på samma villkor som andra. Detta ska i praktiken innebära att stöd inte förändras vid oförändrat behov.

Nämnden arbetar liksom Sveriges övriga kommuner för rättsäkerhet och att följa gällande lagstiftning och prejudikat. Även om rätten till en specifik insats kan förtydligas genom prejudikat så har den enskilde rätt att få sitt behov av stödinsatser tillgodosett via andra insatser och/eller huvudmän.

3. *Hur ser omsorgsnämnden på kombination av LSS-insatser? Anser nämnden exempelvis att en person som har insatsen bostad med särskild service inte kan få kontaktperson eller ledsagarservice?*

Nej, nämnden anser inte att en brukare som bor i bostad med särskild service inte kan beviljas kompletterande insatser. Om behov finns som inte tillgodoses av boendet ska annan insats beviljas så den enskilde kan få det stöd som den enskilde enligt gällande lagstiftning har rätt till.

Insatsen bostad med särskild service är en insats som generellt ska tillgodose brukarens hela behov vilket även inkluderar stöd för fritidsaktiviteter. De boenden som nämnden har upphandlat med mervärden har ett tydligare krav på att enskilda aktiviteter utifrån individens önskemål ska tillgodoses i boendet. Dock innebär inte detta att allas behov tillgodoses genom insatsen och det kan därmed finnas behov av kompletterande insatser som ledsagarservice och/eller kontaktperson.

4. *Hur avser nämnden att garantera att målen och kvaliteten i given insats följs upp regelbundet? Att individuell plan enligt LSS regelmässigt erbjuds och att syftet med en plan förklaras?*

Att insatser och verksamheter regelbundet följs upp för att säkerställa att den enskilde får sina behov tillgodosedda samt att verksamheter bedrivs ändamålsenligt för den enskilde är en viktig del i nämndens arbete. Här ser nämnden att det finns utvecklingsområden att arbeta vidare med för att säkerställa att uppföljningar, både på individ- och avtalsnivå, sker systematiskt på alla verksamheter. Under hösten pågår ett arbete att ta fram en individuppföljningsplan samt revidera nämndens uppföljningsplan för övergripande uppföljning på avtal- och verksamhetsnivå.

Ett verktyg för den enskilde att samordna insatser, öka samarbete mellan olika, för individen viktiga parter, eller annat som är viktigt för brukaren är Individuell plan. Individuell plan är en insats som har funnits inom LSS sedan lagen kom. Under år 2015 förtydligades att insatsen ska erbjudas till alla brukare som ingår i personkretsen LSS samt att planen regelbundet ska följas upp. Nämnden tar med sig HSO's fråga i fortsatt arbete att säkerställa att de brukare som möter nämnden kommer erbjudas Individuell plan.

5. *Hur avser omsorgsnämnden att garantera att den enskilde inte har merkostnader vid utnyttjande av LSS-insatser (t.ex för ledsagares omkostnader, för gemensamhetsutrymme i bostad med särskild service, för resor till och från daglig verksamhet)?*

Den enskilde ska inte ha några merkostnader då ledsagarservice, kontaktperson eller personal från boendet är med på en aktivitet, vilket även styrs av lagen. I de ersättningar som nämnden betalar ut för ledsagarservice, bostad med särskild service och kontaktperson utgör en del av ersättningen personalens/ledsagarens omkostnader. Den enskilde ska endast ha kostnad för sina egna utgifter för aktiviteten. Nämnden är angelägen om att få kännedom om det är någon utförare som strider mot detta och låter brukare själv får bekosta ledsagarens/personalens omkostnader.

Grundprincipen är att den enskilde inte ska ha merkostnader då ledsagarservice, kontaktperson eller personal från boendet är med på en aktivitet. I de ersättningar som nämnden betalar ut för ledsagarservice, bostad med särskild service och kontaktperson utgörs därför en del av ersättningen personalens/ledsagarens omkostnader. Den del som är avsedd att täcka omkostnader ligger på en nivå som motsvarar t ex bussbiljetter eller fika. Ersättningen ligger inte på en nivå så den täcker t ex konserter med höga entréavgifter där både den enskilde och ledsagaren måste betala entré.

Stadsbyggnadsnämnden är den nämnd som ansvarar för all hyressättning av kommunala lokaler och lägenheter vilket även inkluderar hyressättningar i bostad med särskild service. Hyressättning sker och styrs utifrån samverkan och förhandling med bl.a hyresgästföreningen. Nämnden har sett att hög hyressättning påverkar brukares möjlighet att flytta till ett boende

och i mars 2017 fattade nämnden beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att i samarbete med stadsbyggnadsförvaltningen se över principen för hyressättning i bostad med särskild service.

För att förbättra målgruppens ekonomi har nämnden infört kostnadsfria anpassade resor till daglig verksamhet och Upplands lokaltrafik har halverat priset på buskort för målgruppen. Vidare har Uppsala kommun tagit bort avgifter/inträde för ledsagare på de anläggningar som ägs av kommunen t.ex på Uppsala konsert och kongress, Fyrishov och stadsteatern.

Utöver vad nämnden svarar i sitt yttrande ovan, så uppdras till Arenan för samråd kring biståndsbedömning att vidare behandla frågeställningarna.

Omsorgsnämnden

Eva Christiernin
Ordförande

Kerstin Sundqvist
Sekreterare